

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDĂCTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDĂCTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechi 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiuni-unite*: Ministerul de finanțe cu Haralambie Rădulescu și altu.

Tribunalul Covurlui, secțiunea I: C. Plesnilă cu David Kesler.
JURISPRUDENȚA STRAINĂ. — *Tribunalul civil din Zubern (Saverne)*. — Observațiune de d-l D. Alexandresco.
Bibliografie.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNI-UNITE

Audiența dela 28 Noembrie 1913

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Ministerul de finanțe cu Haralambie Rădulescu și altu

TIMBRU ȘI ÎNREGISTRARE. — DONAȚIUNE. — RENTĂ VIAGERĂ. —
TAXĂ DE ÎNREGISTRARE. — ART. 48 AL. 4 LEGEA TIMBRULUI.

Din termenii generali ai art. 48 al. 4 din legea timbrului rezultă neîndoios că legiuitorul a supus la taxa de înregistrare nu numai donațiunile prevăzute de art. 813 cod. civil, și constatate prin acte autentice, dar încă și orice liberalități între vii, independent de forma actului care le constată.

Astfel fiind, orice act de donațiune, fie cu titlu oneros, fie cu titlu gratuit, nul ca formă ori anulabil, este supus la plata taxei de înregistrare cuvenită fiscoi, întrucât agenții fiscoi nu sunt

ținuți a se preocupă de cazurile de nulitate de care asemenea acte ar fi susceptibile, destul numai ca actul să existe, să fie făcut cu consimțământul părților, semnat de ele și să se fi executat.

No. 12. — Casată, după recursul făcut de Ministerul de finanțe, sentința No. 653 din 1912, a tribunalului Prahova, secția I, în proces cu Haralambie Rădulescu și Mihail Rădulescu.

S'au ascultat din partea recurentului d-l avocat C. Marinescu, în dezvoltarea motivului de casare; d-l avocat Ștefănescu, pentru intimat, în combateri; d-l procuror-general în concluziuni, cerând casarea sentinței.

Curtea, deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat:

«Greșita aplicațiune a art. 813 și 1640 cod. civil, violarea art. 48 principiu, și al. 4, 64, lit. h, și 91 din legea timbrului dela 1906 și exces de putere. Haralambie Rădulescu făcând un act de rentă viageră nepotului său de frate Mihail Rădulescu, fără să fi plătit taxele de înregistrare încă dela formarea actului, cum cere legea timbrului, atât constituitorul rentei cât și beneficiantul au fost puși în contravenție. Tribunalul Prahova, secția I, judecând ca instanță de trimitere, a infirmat procesul-verbal pe motiv că actul nu era investit cu forma autentică, după cum prevede codul civil pentru toate donațiunile și rentele pe viață, și deci actul constituitor de rentă nefiind autentic el era nul și în atare caz apelanții nu puteau fi contravenienți. Instanța de fond a pierdut din vedere că legea timbrului isbește cu taxe de înregistrare toate actele de liberalitate independent de forma în care ele ar fi făcute. Tribunalul de Prahova, secția I, neținând socoteală de această dispoziție clară și categorică a legii timbrului, a aplicat greșit art. 813 și 1640 cod civil, a violat art. 48 principiu, și al. 4, 64, lit. h, și 91 din legea timbrului dela 1906, și numai cu exces de putere a anulat procesul-verbal de contravențiune».

Având în vedere că se constată din sentința supusă recursului, că intimatul a constituit o rentă viageră nepotului său M. Rădulescu, printr'un act sub semnătură privată; că, această rentă urmărindu-se pe calea popririi de către un creditor al lui M. Rădulescu, judecătoria ocolului I București, cu ocazia judecării cererei de validare a popririi, a încunoștințat fiscalul, pentru ca să perceapă taxele de înregistrare datorite pentru acel act de rentă;

Că, atât H. Rădulescu, constitutorul rentei, cât și M. Rădulescu, beneficiarul, au fost condamnați de către agenții respectivi ai fiscalului la plata taxelor prevăzute de art. 48 al. 4 și 64 litera *h*, din legea timbrului, cât și la amenda prevăzută de art. 91 din aceeași lege; că, în contra acestei condamnări, intimații făcând apel, tribunalul a anulat procesul-verbal de contravențiune, motivând că actul de rentă constituind o donațiune trebuia făcută în formă autentică, ceea ce în speță nu s'a făcut, și prin urmare actul constitutiv de rentă în discuțiune fiind nul, recurenții n'au putut săvârși nici o contravențiune fiscală;

Că, această sentință fiind casată de secția IV, a acestei Inalte Curți, prin deciziunea cu No. 196 din 1912, iar procesul fiind trimis în cercetarea tribunalului Prahova, această instanță a judecat tot în sensul hotărât de tribunalul Ilfov, așa că Statul făcând din nou recurs și invocând același motiv pentru care se casase sentința tribunalului Ilfov, procesul a fost trimis în judecata secțiunilor-unițe conform art. 65 din legea organică a acestei Inalte Curți;

Văzând art. 48 al. 4 din legea timbrului:

Considerând că, după dispozițiunile acestui text de lege, sunt supuse la taxa de înregistrare pe lângă donațiunile de orice bunuri și orice alte liberalități între vii;

Considerând că, din termenii generali ai acestui text, rezultă neîndoios, că legiuitorul a supus la taxa de înregistrare nu numai donațiile prevăzute de art. 813 cod. civil, și constatate prin acte autentice, dar încă și orice liberalități între vii, independent de forma actului care le constată;

Considerând că, astfel fiind, orice act de donațiune, fie cu titlu oneros fie cu titlu gratuit, nul ca formă ori anuabil, este supus la plata taxei de înregistrare cuvenită fiscalului, întrucât agenții fiscalului

nu sunt ținuți a se preocupa de cazurile de nulitate, de care asemenea acte ar fi susceptibile, destul numai ca actul să existe, să fie făcut cu consimțământul părților, semnat de ele și să se fi executat;

Considerând că, în speță, este constat, că actul intervenit între părți constituie o liberalitate între vii și că, prin urmare, intră în prevederile art. 48 al. 1 din legea timbrului; că, de asemenea, acest act a fost executat de părți, așa că el are ființă independent de forma în care a fost făcut;

Că, prin urmare, când tribunalul a anulat procesul-verbal de contravențiune, pe motiv că actul dintre părți nu era învestit cu forma autentică, a făcut o greșită aplicațiune a art. 843 și 1640 cod. civil, și a violat dispozițiunile art. 48 al. 4 din legea timbrului și deci mijlocul de casare este întemeiat.

Pentru aceste motive, de acord cu concluziile d-lui procuror-general, casează.

TRIBUNALUL COVURLUI, SECȚIUNEA I

Audiența dela 4 Decembrie 1913

Președința d-lui Th. Aronovici, prim-președinte

C. Plesnilă cu David Kesler

ZIAR. — PROPRIETATE. — DOVADĂ. — FACTURI ȘI CONTURI DE TIPOGRAFIE

ZIAR — PROPRIETAR. — CONTRACT DE EDITURĂ. — REZILIERE. — PUNERE ÎN ÎNTĂRZIERE.

ZIAR. — FUNDATOR — ABANDONAREA CONDUCERII. — REDOBÂNDIREA PROPRIETĂȚII.

ZIAR. — COLABORARE. — DREPTUL DE PROPRIETATE. — PROBĂ TESTIMONIALĂ. — CONDUCERE EFECTIVĂ.

ZIAR. — FIRMĂ. — ÎNSCRIERE LA TRIBUNAL — TITLU DE PROPRIETATE. — DIRECȚIUNE ȘI CONDUCERE EFECTIVĂ.

PROPRIETATE LITERARĂ — DREPTUL MOSTENITORILOR. — DOMENIU PUBLIC. — ZIARE. — ART. 3 DIN LEGEA PRESEI DELA 1862.

1° Proprietatea unui ziar se poate stabili, în lipsă de alte acte scrise, și cu conturi și facturi emenate dela tipografia care imprimă ziarul, constatând că tipărirea se face pe contul persoanei ce conduce ziarul.

2° Proprietarul unui ziar are dreptul să se împotrivescă la imprimarea ziarului său, când aceasta se face în contra voinței sale, fără să mai ceară formal rezilierea contractului de editură dintre el și tipograf, dacă, după punerea în întârziere pentru netipărire, tipograful a continuat scoaterea ziarului, căzând prin aceasta în culpă.

Acțiunea astfel introdusă are la baza ei și rezilierea contractului de editură a ziarului.

3° Fundatorul unui ziar, abandonând cu totul conducerea unui ziar un timp îndelungat, și acesta continuând să apară sub conducerea exclusivă a unei alte persoane, primul fundator al ziarului nu mai poate redobândi proprietatea lui decât prin noi și manifeste acte de apropiere, fără să mai poată invoca faptul înființării ziarului.

4° Simplul fapt al colaborării unei persoane la un ziar nu-i conferă și dreptul de proprietate asupra lui, dacă nu dovedește prin acte scrise și nediscutabile că avea conducerea ziarului ca proprietar, iar proba testimonială cerută ca să dovedească un asemenea drept e inutilă și neconcludentă, mai cu seamă când i se opune acte scrise doveditoare că o altă persoană conduce și administrează ziarul pe seama sa proprie.

5° Inscrierea firmei unui ziar la tribunal, nu constituie un titlu de proprietate asupra ziarului, dacă nu e urmată de o publicațiune curentă și efectivă, și de fapt o altă persoană are direcțiunea și conducerea ziarului.

6° Art. 3 din legea presei din 1862, limitând dreptul moștenitorilor de a se folosi de opere literare timp de 10 ani dela moartea autorului, nu se aplică și la ziare, de oarece titlul singur al ziarului nefiind decât o simplă desemnare a scrierilor variabile și periodice ce se publică în el, nu poate fi considerat ca o creațiune a spiritului omenesc ca să poată cădea în domeniul public după 10 ani dela moartea autorului.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de d-l Costache Plesnilă, prin petițiunea înregistrată la No. 13549 din 9 Februarie a. c., în contra lui David Kesler tipograf din Galați, ca acesta să fie obligat a încetă cu imprimarea ziarului „Galații“ proprietatea sa, și în caz contrar a-i plăti daune cominatorii câte 100 lei pentru fiecare zi de aparițiune a ziaru-

lui, plus 5000 lei daune globale, acordându-se și execuțiua provizorie;

Având în vedere și intervențiua d-lui Alex. Niculescu făcută prin petițiua înregistrată la No. 22788 din 16 Octombrie, atât în numele său personal, cât și de a apăra pe David Kessler în acțiunea ce i s'a intentat de d-l Costache Plesnilă, susținând că ziarul „Galații“ ar fi proprietatea sa și deci pe nedrept se cere lui Kessler să înceteze scoaterea acestui ziar care se publică sub conducerea și direcțiunea sa exclusivă. Această intervenție a fost admisă în principiu prin jurnalul No. 6620 din 1913 rămânând ca la fond să se dovedească temeinicia ei;

Având în vedere susținerile orale și scrise ale ambelor părți, actele de care se servesc în instanță, cum și răspunsurile lor la interogator;

Având în vedere că, reclamantul Costache Plesnilă în dovedirea acțiunei sale prezintă mai multe acte și anume: a) actul de vindere-cumpărare din 6 Septembrie 1908 prin care George Nebuneli, i-a vândut ziarul „Galații“ pe preț de 500 lei; b) actul autentificat de tribunalul Covurlui sub No. 2105 din aceeași zi prin care George Nebuneli vinde lui David Kesler tipografia „Galații“, iar ziarul „Galații“ declară ambii prin acelaș act că l'au vândut prin osebit act lui C. Plesnilă; că, pe lângă aceste dovezi, reclamantul se sprijină și pe actele din dosarul succesiunei defunctului Timoleon Nebuneli din care reese că tipografia și ziarul „Galații“ proprietatea acestuia fiind lăsate prin testament lui George Nebuneli, nepotul defunctului, și născându-se proces între moștenitori în privința validității testamentului, s'a ordonat de tribunal sechestrui-judiciar după cerererea moștenitoarei Teodora Cristovici, sechestrui care a durat mai bine de șase ani, după care împăcându-se moștenitorii, au cerut prin petițiunea înregistrată la No. 19100 din 23 Septembrie 1908, ridicarea sechestrului judiciar aplicat asupra tipografiei și ziarului „Galații“, declarând tot odată că ziarul „Galații“ l'a vândut legatarul George Nebuneli reclamantului C. Plesnilă, iar tipografia cu același nume intimatului David Kesler;

Având în vedere că, tot din dosarul succesiunei Timoleon Nebuneli, se mai constată că intimatul David Kesler fiind numit sechestrui judiciar al ziarului și tipografiei „Galații“, dânsul a conservat și

administrat în această calitate ziarul „Galații“ pe comptul moștenitorilor defunctului Timoleon Nebuneli, până la data când ridicându-se sechestrul judiciar, ziarul „Galații“ a trecut prin actele de mai sus în proprietatea reclamantului, iar tipografia în aceia a intimatului; că, dela această dată intimatul David Kesler a imprimat și publicat ziarul „Galații“ pe comptul reclamantului, dovedindu-se aceasta cu un număr de 35 facturi aflate le dosar, care constată suma totală de 7440 lei, ce a primit David Kesler dela reclamantul C. Plesnilă ca subvenție pentru imprimatul și administrația ziarului „Galații“, în afară de celelalte venituri ale ziarului, cari erau rezervate lui Kesler tot în acest scop;

Având în vedere că, din cele ce preced, rezultă până la evidență că ziarul „Galații“ e în adevăr proprietatea reclamantului și că eră în tot dreptul să dispună liber de modul publicațiunei sale;

Că, reclamantul văzând că intimatul dela un timp refuză să urmeze în imprimarea ziarului, direcțiunea ce el era în drept să 'i-o dea ca proprietar al acestei foi, a fost nevoit să'l someze prin portărei cu notificațiunea din 4 Februarie 1913, spre a înceta cu tipărirea ziarului său; că, neconformându-se acestei notificațiuni, reclamantul a intentat prezenta acțiune contra intimatului, contestându-i dreptul de a mai publica ziarul fără voia sa, și în caz contrar a'i plăti daune;

Având în vedere că, se obiectează de David Kesler că tipărirea ziarului „Galații“ făcând-o pe baza unui contract de editură între el și reclamant, acesta nu poate prin prezenta acțiune să'i pretindă încetarea scoaterei ziarului, fără să ceară mai întâi rezilierea acestui contract conform art. 1021 cod. civil dovedind culpa sa;

Având în vedere că, asemenea obiecțiune e nese-rioasă, de oarece reclamantul mai înainte de a intentă prezenta acțiune a pus în întârziere conform legeri pe intimat de a înceta cu publicațiunea ziarului, neconvenindu-i modul cum se publică;

Având în vedere că, e de esența contractului de editură a unei publicațiuni sau ziar ca tipograful să nu adopte în compunerea scrierei obligat a o tipări decât articolele sau publicațiunile ce'i se destină de proprietarul publicațiunei;

Având în vedere că, atât din cuprinsul acțiunei

reclamantului cât și din cele arătate oral, reese că motivul ce l'a determinat să pretindă intimatului încetarea tipărirei ziarului său „Galații“, a fost că acesta, continuă să publice în ziar articole și publicațiuni inspirate de alte persoane în contra voinței sale ca proprietar al ziarului, fapt care nu numai că nu se neagă de intimat, dar se recunoaște de el însuși, contestând că proprietatea ar fi a reclamantului, ci a unei alte persoane, intervenientul Niculescu;

Că, așa fiind, nu mai rămâne îndoială că reclamantul dovedind că intimatul n'a respectat contractul relativ la imprimatul ziarului, căzând în culpă, dela sine se înțelege că acțiunea sa contra intimatului pentru a'l împiedică să mai tipărească ziarul are la baza sa rezilierea contractului; cu alte cuvinte, interzicerea tipărirei implică *ipso jure*, desființarea contractului însuși; așa că nu mai era nevoie s'o ceară în mod expres;

Având în vedere că, înlăturându-se acest mijloc de apărare ca ne întemeiat, atât intimatul cât și intervenientul A. Nicolescu, în combaterea acțiunei reclamantului susțin că titlurile de proprietate invocate de reclamant n'au nici o valoare juridică, de oarece defunctul Timoleon Nebuneli, autorul dela care emană acele titluri n'a fost nici odată proprietarul ziarului „Galații“, ci era un simplu tipograf, care tipărea ziarul, iar adevăratul proprietar era intervenientul Niculescu care a fondat și condus ziarul încă din anul 1882; că, deși a părăsit acest ziar în interval de timp dela 1889 până la 1896, în urmă însă a reluat conducerea ziarului care o are și azi; că, în tot cazul, chiar în ipoteza când Timoleon Nebuneli ar fi fost proprietarul ziarului, moștenitorii defunctului Timoleon Nebuneli, precum și cesionarii drepturilor acestora asupra ziarului „Galații“ nu mai pot beneficia azi de proprietatea ziarului, conform art. 3 din legea presei, din moment ce a trecut mai bine de 10 ani dela moartea defunctului Timoleon Nebuneli, iar ziarul căzând în domeniul public, intervenientul Niculescu și l'a apropiat luând conducerea și direcțiunea ziarului, prezentând ca dovadă certificatul grefei secția II-a a tribunalului sub No. 12018 din 1913 că a înscris firma ziarului „Galații“ pe numele său;

Având în vedere că, în ce privește pe intimat,

în afară de orice discuțiune că, după cum s'a stabilit mai sus, titlurile de proprietate, invocate de reclamant asupra ziarului „Galații” îi sunt opozabile, recunoscând prin acelaș act comun de vânzare a ziarului și a tipografiei, pe reclamant de cumpărător al ziarului, cum și din dosarul succesiunii defunctului Timoleon Nebuneli, că a imprimat și administrat ziarul pe comptul moștenitorilor și în urmă pe acel al reclamantului, așa că din acest punct de vedere proprietatea ziarului „Galații” față de pârâțul Kesler e indiscutabilă;

Având în vedere că, intervenientul în dovedirea intervenției sale, că proprietatea ziarului „Galații” e a sa și nu a reclamantului, a invocat în prim loc proba testimonială ca să stabilească că ziarul a fost înființat de el încă dela anul 1882, dirijindu-l și conducându-l singur până azi fără amestecul reclamantului, și ca dovadă prezintă certificatul greșii tribunalului secția II, sub No. 12018 din 1913 că și-a înscris firma acestui ziar pe numele său;

Având în vedere că, după cum se constată din jurnalul tribunalului No. . . din 20 Noembrie 1913, discutându-se admisibilitatea acestei probe testimoniale, s'a respins ca inutilă și neconcludentă, tribunalul având destule elemente de judecată deduse din actele și dovezile administrate de părți în instanță;

Având în vedere că, motivele pe care s'a întemeiat tribunalul în respingerea acestei probe, sunt că însuși intervenientul a recunoscut la interogatorul său că, deși ziarul «Galații» l-a înființat și condus dela anul 1882, a părăsit însă conducerea acestui ziar de la 1889 până la 1896, pretinzând că a reluat din nou activitatea ziarului care o are neîntrerupt până azi. Ori, admitând că ziarul «Galații», ar fi fost fundat și condus dela început de intervenient, prin faptul însă, că după câțiva ani de apariție, intervenientul părăsește cu totul ziarul, colaborând la alte ziare locale care polemiza cu ziarul «Galații», de sigur că prin aceasta a renunțat definitiv la proprietatea acestui ziar, și titlul jurnalului de care era legată în mod intim proprietatea lui a intrat în patrimoniul altor persoane care luând direcțiunea ziarului, s'au substituit în drepturile fostului proprietar al ziarului;

Că, în această privință, e unanim admis în doctrină și jurisprudență că, după ce un jurnal a încetat

de a mai apărea, titlul aparține oricui ar vroi să-l ia sau să facă uz de el, titularul unei opere literare fiind totdeauna liber de a renunța la el;

Că, din moment ce intervenientul prin abandonu său a pierdut proprietatea ziarului «Galații», n'o mai poate dobândi decât prin noi și manifeste acte de apropiatiune, fie că la epoca când pretinde că a reluat conducerea ziarului, acesta ar fi fost părăsit de conducătorii lui de mai înainte, fie că aceștia ar fi lăsat intervenientului conducerea ziarului;

Având în vedere că, din toate circumstanțele cauzei, cu nimic n'a putut dovedi intervenientul că ar fi reluat pe seama sa proprietatea ziarului «Galații», stabilindu-se din contra prin o serie de acte și dovezi scrise din care reese până la evidență că ziarul a aparținut în adevăr defunctului Timoleon Nebuneli, care l'imprimă în tipografia sa, și că după moartea sa moștenitorul legal George Nebuneli l-a putut vinde în mod valid reclamantului. În adevăr, dacă după cum pretinde intervenientul, că singur avea conducerea ziarului dela anul 1896, până în momentul intentării acțiunii de față, cum se explică faptul că murind la 1903 Timoleon Nebuneli, și aplicându-se sechestrului judiciar, atât pe ziar cât și pe tipografie ca aparținând moștenirii, intervenientul nu face cel mai mic act de împotrivire în contra acestei măsuri care l'priva de dreptul de folosință a ziarului, cu toate că acest sechestrul a durat o serie de mai mulți ani, până când în anul 1908, împacându-se moștenitorii, ziarul se vinde reclamantului de G. Nebuneli, unul din moștenitorii defunctului Timoleon Nebuneli;

Având în vedere că, faptul conducerii unui ziar, ca să poată duce la recunoașterea dreptului de proprietate asupra ziarului însăși trebuie să fie sprijinit pe o serie de acte de administrațiune a ziarului, căci în ipoteza contrară, pretinsul conducător n'ar avea decât un simplu rol al unui colaborator, neavând nici un drept de proprietate asupra ziarului; că, intervenientul n'a putut dovedi cu nici un compt, factură, sau în fine cu orice altă piesă, emanată dela editorul sau tipograful ziarului, din care se reeasă modul cum s'a administrat acest ziar pe seama sa, ce venituri și cheltueli a avut în tot timpul cât s'a comportat ca proprietar al ziarului, căci e imposibil de admis că fiind proprietar al unui ziar să nu faci nici

un act de administrațiunea lui, constituind aceasta însăși posesiunea ziarului și deci a proprietății lui;

Având în vedere că, în ipoteza chiar când ziarul «Galații», n'ar fi produs nici un venit și că tirajul lui s'ar fi soldat cu deficit, și în asemenea caz intervenientul, dacă în adevăr dispunea de ziar ca proprietar, trebuia să dovedească prin ce mijloace totuși scotea acest ziar pe comptul său, prezentând vreun compt sau factură de sumele cu care subvenționa tipărirea ziarului; că, dacă intervenientul n'a putut face această dovadă, reclamantul însă a dovedit prin o serie de compturi și facturi emenate dela intimatul Kesler, ca tipograf al ziarului, de sumele cu care a subvenționat ziarul, aceasta dela epoca de când încă ziarul era sub sechestru judiciar și până în timpul din urmă, când din cauza neînțelegerilor ivite între membrii partidului conservator din localitate, intervenientul Nicolescu, colaborator la ziarul «Galații», fiind în disensiune cu reclamantul Costache Plesnilă, a vroit să se servească de coloanele ziarului pentru a polemiza cu reclamantul, ceea ce l-a determinat pe acesta să denunțe contractul de editura ziarului, chemând în judecată pe tipograful Kesler;

Că, deci, din toate acestea rezultă în mod cert și ndubitabil că reclamantul și-a dovedit cu prisosință dreptul de proprietate asupra ziarului «Galații», iar proba testimonială cerută de intervenient s'a respinca inutilă și neconcludentă în cauză, nefiind sprijinită pe acte scrise cu care să combată titlurile de proprietate și actele de posesiune ale reclamantului asupra ziarului «Galații»;

Având în vedere că se mai opune de intervenient că prin faptul înscrierii firmei ziarului la tribunal și-ar fi dobândit proprietatea acestei publicațiuni cu excluderea drepturilor reclamantului Plesnilă dela ziar, de oarece scoaterea și publicarea unui ziar, constituie un fapt de comerț, și nu face să se folosească de ziar decât persoana care a înscris firma;

Considerând că, nu totdeauna scoaterea unui ziar constituie prin ea însăși o întreprindere comercială, ci numai acele ziare care prin tirajul lor mare și felul publicațiunilor ce conțin tind să facă vreo speculă bănească;

Că, în speță, ziarul «Galații», fiind un ziar local și destinat a servi la răspândirea unor idei politice

în localitate, nu numai că scoaterea lui nu realiza nici un beneficiu pentru persoana ce l' publica, dar adeseori cerea cheltueli care întreceau veniturile proprii ale ziarului; că, în tot cazul, depunerea titlului unui jurnal sau înscrierea firmei lui la tribunal nu e suficientă de a conferi un drept probativ de proprietate, dacă nu e urmată de o publicațiune curentă și efectivă, ceea ce nu s'a dovedit din partea intervenientului;

Având în vedere că, în ultim loc, pârătul și intervenientul invoacă ca mijloc de apărare art. 3 din legea presei, de oarece dela moartea defunctului Timoleon Nebuneli, trecând mai bine de 10 ani, titlul ziarului «Galații» a căzut în domeniul public ne mai putându-se folosi de el moștenitorii și cesionarii drepturilor acestora;

Considerând că, nici această obiecțiune nu este serioasă, de oarece art. 3 din legea presei nu consacra decât principiul că jurnalele și alte foi periodice sunt proprietatea persoanelor sau societăților care le publică, iar art. 2 și 10 din lege prin care se mărginește dreptul de folosință a moștenitorilor sau cesionarilor la timpul de 10 ani după moartea autorului, se referă numai la autorii desemnați în articolul 1, de oarece mărginirea de care vorbește art. 2 imediat următor nu poate viză decât pe moștenitorii și cesionarii autorilor din art. precedent și nici cum și pe proprietarii jurnalelor, cărora prin art. 3 li se asigură numai dreptul de a se folosi de ele întocmai ca și autorii de sub art. 1; iar prin art. 10 declarându-se că, după 10 ani dela moartea autorului, toată opera cade în domeniul public, de aci nu urmează că și titlul jurnalului e supus aceleiași regule, ci numai articolele ce se publică în jurnale considerate ca opere intelectuale ar putea cădea în domeniul public, întru cât n'ar fi urmat nici un angajament între colaboratorii cari le-au scris și editorii sau proprietarii ziarului; că, titlul unui ziar ne fiind decât o simplă desemnare a operei sau scrierilor ce se publică în ele, nu poate fi considerat ca o creațiune a spiritului și deci nu a putut intra în

intențiunea legiuitorului ca să'l supună mărginirii presctisă în art. 3 și 10 din legea presei; că, scopul ce l'a avut legiuitorul a fost ca autorii operelor literare, ca: scrieri, compoziții de muzică, sculpturi, picturi, etc., să aibă dreptul a se folosi de ele tot timpul vieții lor, iar după moartea acestora dreptul de folosință să se limiteze pentru moștenitori la 10 ani, urmând ca operele să cadă după acest termen în domeniul public, aceasta într'un interes general de cultură și civilizațiune pentru prograsul omenirii;

Că, deci, această restricțiune legală nu s'a putut raportă decât la operele literare, creațiuni ale spiritului omenesc, cu care titlurile jurnalelor nu pot fi întru nimic asimilate; că, așa se explică dece titlurile multor jurnale mondiale au o durată nemărginită, fără ca să poată fi acaparate liber de alte persoane fără consimțământul celor ce le conduc;

Că, prin urmare, nici acest mijloc de apărare a intervenientului și intimatului nu poate fi admis;

Având în vedere că, din cele ce preced, fiind stabilit că intimatul D. Kesler tipărind ziarul „Galații“, proprietatea reclamantului, a contravenit condițiilor principale ale contractului de editură a jurnalului publicând articole și scrieri ce nu conveneau reclamantului și prin aceasta i'a cauzat daune morale și materiale cari se apreciază la suma de 1000 lei; că, pentru a i se evita și alte daune reclamantului, pe viitor pentru tipărirea abuzivă a acestui ziar în tipografia intimatului, urmează a mai fi supus intimatul și la condamnăția a câte 50 lei daune cominatoril pentru fiecare zi de aparițiune a ziarului, cât s'a apreciat de judecată; că, aceste daune s'au calculat dela această dată, întrucât daunele de întârziere ce le-a suferit reclamantul dela nententarea acțiunii au fost compensate și absorbite în suma de 1000 lei, daune produse până azi;

Având în vedere că, în ce privește execuția provizorie a sentinței cerută de reclamant, ea caută a o respinge ca neîntemeiată, întrucât n'a dovedit pericolul de întârziere, și în tot cazul un asemenea

pericol e înlăturat prin acordarea daunelor cominatorii ce s'a admis;

Că, așa fiind, din toate aceste puncte de vedere acțiunea reclamantului cată a fi admisă în parte, și a se respinge intervențiunea lui Al. Nicolescu, ca nedovedită, obligându-se atât acesta cât și pârâtul David Kesler să plătească reclamantului fiecare câte 100 lei cheltueli de judecată cât s'a apreciat de tribunal.

Pentru aceste motive, redactate de d-l prim-prezident Th. Aronovici, admite în parte acțiunea.

Semnați: Th. Aronovici, G. D. Eustațiu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

TRIBUNALUL CIVIL DIN ZABERN (SAVERNE)

Audiența dela 4 August 1912

PREZUMPTIILE COMMORIENTES. — NEADMITEREA LOR ÎN CODUL GERMAN. — ÎNLOCUIREA ACESTOR PREZUMPTII PRIN PREZUMPTIA DE MOARTE ÎN ACELAȘ MOMENT. — ART. 20 COD. GERMAN.

Prezumpțiile așa zise *commorientes*, admise atât în dreptul roman cât și acel francez, n'au fost admise în noul cod civil german, ele fiind înlocuite în acest cod prin prezumpția de moarte în acelaș timp; de unde rezultă că, dacă mai multe persoane au murit în acelaș timp într'un accident, nici unul din acei morți nu vine la succesiunea celuilalt, dacă nu se dovedește cine a murit întâi.

(Din *Zentralblatt für juristische Praxis*)

Observațiune. — Dovedirea momentului precis al morței are mare însemnătate atunci când mai multe persoane, care trebuiau să se moștenească unele pe altele, au murit într'un accident în acelaș timp. Tatăl și fiul au murit, de exemplu, într'un accident; este de mare interes de a se ști cine a murit întâi, căci dacă tatăl a murit cel dintâi, copilul a moștenit pe tatăl său și a transmis averea mamei sale; iar dacă copilul a murit mai întâi, tatăl moște-

nind pe fiul său, averea fiului va trece la rudele tatălui.

În codul francez, art. 720—722 stabilesc oarecare prezumpții, întemeiate pe puterea vârstei și a sexului.

În baza acestor prezumpții, admise atât la Romani¹⁾, cât și în vechiul drept francez, s'a decis că soția lui Bobé, fiica celebrului jurisconsult Dumoulin (Molinus), omorâtă în casa ei de hoți, în noaptea de 19 Februarie 1572, a murit înaintea celor doi copii ai săi, în vârstă cel dintâi de opt ani, iar cel de al doilea de 18 luni, pentru că acești copii fiind inofensivi, asasinii avuseseră interes de a omorâ pe mamă înaintea lor²⁾.

La noi, în lipsa unor asemenea prezumpții, unde art. 720 urm. din codul fr. n'au fost reproduse, părțile vor putea dovedi prin orice mijloace supraviețuirea unuia din comurinzii³⁾. Dacă nu se poate stabili cine a murit întâi, averea nu se va transmite dela unul la altul. În acest sens este redactat art. 742 din anteproiectul de revizuire al lui Laurent, și această soluție este cu mult preferabilă acelor admise de alte legiuri străine.

Art. 37 din codul Calimach (25 C. Austriac) dispune, în această privință, că dacă nu se poate dovedi cine a murit mai întâi, se socotește ca și cum toate fețele ar fi murit în acelaș timp, soluție admisă și de codul german.

1) Vezi L. 9 § § 1 și 4; L. L. 23 și 24, Dig., *De rebus dubiis*, 34, 5.

2) Vezi Pothier, *Successions*, VIII, p. 109; Roguin, *Tr. de droit civil comparé, Successions*, I, 144 urm., p. 101 urm.; Pacifici-Mazzoni, *Istituzioni di diritto civile italiano*, VI, p. 10, *ad notam* (ed. a 3-0), etc.

3) Față cu această modificare însemnată a legiuitorului nostru, este de mirat cum Petrescu (*Testamentele*, p. 668) a putut scrie că: «*prezumpțiile de supraviețuire, trase din vârstă sau din sex, consacrate în materie de succesiune ab intestat, nu pot fi invocate de reprezentanții legatarului*».

D-sa reproduce autorii francezi, care curmă controversa ce există în această privință în Franța, în sensul că prezumpțiile dela succesiunile ab intestat nu se aplică la succesiunea testamentară, fără a observa că aceste prezumpții n'au mai fost admise de legiuitorul nostru.

«Dacă mai multe persoane au perit într'un accident comun, zice art. 20 din codul german, se presupune că toate au murit în acelaș timp (*so wird vermutet dass sie gleichzeitig gestorben sein*»⁴⁾).

Și această prezumpție este arbitrară, căci din faptul că nu se poate stabili cine a murit mai întâi, nu rezultă că toți au murit în acelaș timp, pentru că dacă averea unuia din comurinzii nu trece la celălalt, aceasta nu este pentru că ei sunt presupuși a fi murit toți în acelaș timp, ci pentru că nu se poate stabili cine a murit mai întâi.

Așa dar, nici prezumpția statornicită de codul german nu este satisfăcătoare, soluția cea mai juridică fiind cea a codului nostru, care se referă la dreptul comun.

D. ALEXANDESCO

4) Cpr. în același sens art. 878 C. olandez, art. 924 C. italian, art. 1738 C. portughez, etc.

BIBLIOGRAFIE

Dota sub raportul înstrăinării de Ion I. Ionescu, doctor în drept, fost magistrat, avocat. Un volum în 8° de 315 pagini. Bârlad, 1913.

Lucrarea apărută sub titlul de mai sus este o monografie foarte conștiincioasă asupra chestiunilor la care dă loc dota sub raportul înstrăinării. Autorul tratează aceste chestiuni cu sobrietate în desvoltări, precizie și claritate în expunerea principiilor. În curent cu jurisprudența și doctrina, raportează numeroase citațiuni de decizii și autori, ceea ce dovedește o muncă încordată de consultare și verificare.

Această monografie e recomandabilă, atât din punctul de vedere teoretic cât și practic și face mare onoare tânărului autor.

* * *

Marea operă de Drept Civil a d-lui profesor D. Alexandresco, a sporit volumele sale din a doua ediție cu încă unul. Acesta este tomul IV, partea I (donațiunile între vii), care a eșit acum de sub tipar și s'a pus în vânzare.

Acei cari posedă această prețioasă operă să se grăbească a-și procura volumul apărut, căci fiind dată importanța materiei ce tratează, numărul exemplarelor va fi repede epuizat.

Prețul acestui volum este 20 lei.